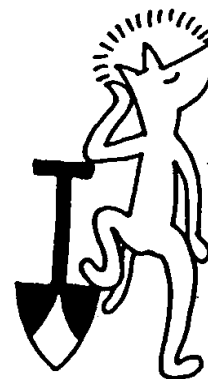

OBSAH

Putování k svaté paní Zdislavě	2
Zprávy z provincie	3
Dominikánská teologická dílna	7
Katolická misie – Velké Losiny	8
Prosby o modlitby	10
Laická sdružení sv. Dominika	11
Nové knihy	12
Salve 2/2007	13
Nekrologium	14
Sv. Zdislava, patronka České dominikánské rodiny	16
S. M. O`Driscoll OP: Chodit po dvou nohách	18
T. Machula: 24 tomistických tezí	26
S. Vrai, A. Pinet: Modlit se 15 dní s Tomášem Akvinským	29

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 8. 2007

JUBILEJNÍ ROK 800. VÝROČÍ ZALOŽENÍ PRVNÍHO KLÁŠTERA DOMINIKÁNSKÝCH MNIŠEK V PROUILHE

Zahájení jubilea – 3. prosince 2006
Hlavní oslava jubilea – 7. října 2007
Zakončení jubilea – 6. ledna 2008

MODLITBA JUBILEA (1206-2006)

*Bože milosrdenství,
ve své věčné moudrosti jsi povolal svého služebníka Dominika, aby se vydal na
cestu víry jako poutník a kazatel milosti.*

*Se Slovem tvé sladké Pravdy v srdci a na rtech zval Dominik první sestry a bratry,
aby se k němu připojili a vedli život kontemplativní poslušnosti ve službě svatého
kázání.*

*Připomínáme si toto jubileum a prosíme tě: vdechni znovu do našich srdcí a myslí
Ducha vzkříšeného Krista a obnov nás, abychom věrně a radostně hlásali evangelium
pokoje. Skrze těhož Krista, našeho Pána. Amen.*

Maria, Matko vtěleného Slova, oroduj za nás.

100. VÝROČÍ BEATIFIKACE PANÍ ZDISLAVY (28. 8. 1907)

Hlavní pouť – 26. května 2007
Závěrečná pouť – 25. a 26. srpna 2007

*Bože, svatě Zdislavě jsi dal milost, že se myslí stále povzná-
šela k tobě a ustavičně o tobě rozjímala a svědomitě pečovala
o bližní. Na její přímlyvu učíš, ať se i my horlivě snažíme
o nadpřirozené hodnoty a projevujeme lásku dobrými skutky.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*

Zdislavo, matko svatého života, oroduj za nás.

PUTOVÁNÍ K SVATÉ PANÍ ZDISLAVĚ Kalendář poutí 2007

1. 5. Zahájení poutní sezóny

9³⁰ mše svatá
po ní průvod z náměstí ke studánce
a žehnání Zdislavina pramene

26. 5. Hlavní pouť ke svatě paní Zdislavě

6⁰⁰ mše svatá u oltáře svatě paní Zdislavy
8⁰⁰ mše svatá
9³⁰ mše svatá – pouť diecéze a diecézní
charity diecéze Litoměřice
celebruje Mons. Pavel Posád
11⁰⁰ mše svatá – celebruje Mons. Dominik
Duka OP
po mši svatě požehnání a otevření centra
svatě Zdislavy
14⁰⁰ mše svatá dominikánské rodiny – cele-
bruje P. Benedikt Mohelník OP
15⁰⁰ svátostné požehnání
16⁰⁰ koncert před bazilikou – Miloš Bok

27. 5. Slavnost seslání Ducha svatého

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá
18⁰⁰ svatodušní pouť v hradní kapli na Lem-
berku

30. 5. Slavnost svatě Zdislavy (adorační den farnosti Jablonné v Podj.)

9³⁰ mše svatá
18⁰⁰ mše svatá

24. 6. Povýšení kostela na baziliku minor

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

21. 7. Pouť nemocných

11⁰⁰ mše svatá; celebruje Mons. Dominik
Duka OP

4. 8. Slavnost posvěcení chrámu

9³⁰ mše svatá

8. 8. Slavnost svatého Dominika

18⁰⁰ mše svatá s bratry františkány

12. 8. Svatovavřínecká pouť

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

18. 8.

11⁰⁰ pouť řecko-katolíků

25. 8. 100. výročí beatifikace paní Zdislavy

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá – celebruje Henryk kard.
Gulbinowicz
po mši svatě posvěcení bust papežů sv.
Pia X. a Jana Pavla II.
14⁰⁰ pobožnost k paní Zdislavě s obnovou
manželských slibů; vede P. Petr Piřha

28. 9. Slavnost svatého Václava, patrona českého národa a české dominikánské provincie

9³⁰ mše svatá

7. 10. Slavnost Panny Marie Růžencové (zakončení poutní sezóny)

9³⁰ mše svatá
11⁰⁰ mše svatá

Pravidelné bohoslužby v bazilice v letním
období

Po – Pá 18⁰⁰; So 9³⁰; Ne 9³⁰, 11⁰⁰

ZPRÁVY Z PROVINCE

KALENDÁŘ AKCÍ

2. - 6. 7. 2007 teologická dílna v Praze

20. - 29. 7. 2007 letní misie ve Velkých Losinách

13. - 19. 8. 2007 celostátní setkání mládeže v Táboře Klokotech

25. a 26. 8. 2007 závěrečná pouť k paní Zdislavě do Jablonného v Podještědí

28. 8. 2007 100. výročí beatifikace paní Zdislavy

5. - 7. 10. 2007 setkání formátorů LSSD na Svaté Hoře u Příbrami

7. 10. 2007 hlavní oslava jubilea 800. výročí založení kláštera v Prouilhe

20. 10. 2007 setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové

6. 1. 2008 zakončení jubilea 800. výročí založení kláštera v Prouilhe

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provinciálát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provinciála Anežka Bachnová. Jako číslo na provinciálát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Otec provinciálát bude přítomen každé pondělí 9:00-12:00, 14:00-16:00. Návštěvu je třeba vždy domluvit předem.

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazatelského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 17. 9. 2007 od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorňe.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz; jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

E-mailové zpravodajství z farnosti

Upozorňujeme na možnost přihlásit se do internetové konference info@jilji.cz. Členům konference bude každý týden přicházet do emailové schránky rozpis mší, pozvánky na různé akce a aktuality z farnosti. Podrobnosti a návod k přihlášení najdete na nástěnce kostela. Přihlášení: e-mail na adresu info-subscribe@jilji.cz a potom potvrdit odpovědí na ověřovací e-mail.

Odhlášení: info-unsubscribe@jilji.cz a potvrdit stejně jako při přihlášení.

PLZEŇSKÝ KONVENT

Jiráskovo nám. 30, 326 00 Plzeň 26
tel. 377 241 660, fax: 377 447 882
e-mail: plzen@op.cz; plzen.op.cz

Diecézní pouť ke sv. Zdislavě do Jablonného v Podještědí 25. srpna 2007

Zájemci se mohou hlásit v sakristii kostela P. M. Růžencové.

Odjezd autobusu od kostela PMR v 6:00

Program:

9:30 mše svatá plzeňské diecéze, oslavuje otec biskup František Radkovský

11:00 hlavní poutní bohoslužba, oslavuje Henryk kard. Gulbinowicz.

Po mši sv. posvěcení bust papežů sv. Pia X. a Jana Pavla II.

14:00 pobožnost k paní Zdislavě s obnovou manželských slibů, vede P. Petr Piňha

Letní tábor u sv. Zdislavy

Sestry dominikánky z České kongregace sester dominikánek pořádají letní tábor u sv. Zdislavy (Jitrava u Jablonného v Podještědí) pro děvčata 9 – 15 let.

Termín: 6. – 13. 8. 2007

Cena: 700 Kč

Info: S. M. Roberta
roberta@dominikanka.cz
731 203 817 (20 – 21 hod).

Zdislava v sedle

Sestry dominikánky Vás zvou na cyklistickou pouť po stopách Zdislavina dětství

pro děti ve věku 11 - 15 let v termínu 13. - 16. 7. 2007.

Trasa povede ze Žďáru nad Sázavou přes Lavičky, Křižanov a Předklášteří na Vranov u Brna. Dopravní vozidlo, nocleh a stravování zajištěno. Finanční příspěvek 400 Kč.

Přihlášky a informace: SM Bernadeta Prášková OP, tel.: 224 934 496; e-mail: bernadeta@dominikanka.cz
www.dominikanky.cz

Oáza (hnutí Světlo-Život)

Zveme všechny mladé, kteří chtějí oživit a prohloubit svůj vztah k Bohu, druhým lidem i k sobě samotným, na prázdninové rekolekce pro mládež – tzv. OÁZU NOVÉHO ŽIVOTA.

Na rekolekcích věnujeme čas duchovnímu programu a ztišení, ale i zábavě. Oáza je celek, proto je dobré ji jako celek prožít.

4. - 20. 7. Oáza živé církve I° – pro mládež 16-25 let;

více: <http://choreb.minorite.cz>

20. 7. - 5. 8. Oáza živé církve I° – pro mladé 16-35 let; více: o. Jan Rajlich OP, e-mail: jan@op.cz

Srdečně zveme všechny zájemce!

Přihlášky, info: oaza@svetlo-zivot.cz; <http://mamre.op.cz>

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Husova 8, 110 00 Praha 1, irenej@op.cz
fr. Irenej OP, promotor pro růžec

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proseb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Praha: před porodnicí U Apolináře

každý pracovní den od 8:00 do 9:20 modlitba růžence; kontaktní osoba: Miloslav Pletánek, tel.: 736 248 037

Olomouc: před porodnicí Fakultní nem.

každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin modlitba růžence; od 18 hodin mše svatá v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“; kontaktní osoba: Markéta Tomečková, tel.: 606 739 313

OZNÁMENÍ**NABÍDKA STARÝCH BREVIÁŘŮ**

Mnišky z Lysolaj mají ještě několik kompletů starých breviářů (vydání ČKCH, 6 svazků) na rozdání. Zájemci kontaktujte s. Dianu - knihovnici.

E-mail: monialesop@volny.cz, tel. 220 923 159.

E-MAIL ZNOJEMSKÝCH MNIŠEK

Znojenské mnišky mají mailovou adresu: monialesop.znojmo@volny.cz

NA OBZORU OBLÁČKA

I letos Pán na přímlovu své Matky obdarovává naši provincii novými povoláními. Věříme, že tomu napomáhá i naše vytrvalá modlitba dominikánských litaní k Panně Marii.

Dne 21. dubna 2007 v Olomouci absolvovali přijímací pohovory a následně byli přijati tři noví kandidáti:

Lukáš Malich z Olomouce, Jakub Vrbica z Fulneku a Pavel Kaška z Tábora. Jakub je kandidátem pro stav bratří spolupracovníků, Lukáš s Pavlem pro kněžství. V červnu pobývali všichni v Olomouci, dle Provinčního rozvrhu formace. S obláčkou se počítá v Olomouci v neděli 26. 8. 2007 v 15.00 hodin. Pamatujte, prosím, v modlitbě.

P. Pavel OP

Sv. Dominik, Učitel pravdy

Ve svých listech a slovech povzbuzoval bratry, aby sami studovali Nový a Starý Zákon víc než jakoukoli jinou četbu. Vždy s sebou nosil evangelium sv. Marka a Pavlovy listy a četl je tak často, až je znal nazpaměť. (Jan ze Španělska)

Když byl ještě student, prodal své knihy a nasytil chudé během hladomoru. Řekl: „Odmítám studovat z mrtvých kůží, zatímco lidé umírají hladem.“ Podle jeho příkladu se zachovali stejným způsobem i ostatní muži, kteří měli velkou autoritu. (Štěpán ze Španělska)

Když cestoval, říkával společníkům, aby šli napřed: „Nechejte mne přemýšlet o Spasiteli.“ Ať už byl kdekoli, vždy mluvil buď o Bohu nebo s Bohem a povzbuzoval bratry, aby dělali to samé a vložil to do své Řehole. (Pavel z Benátek)

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

9. 7.	S. M. Terezie Eisnerová	52. narozeniny
7. 7.	S. M. Fulgencie Přidalová	77. narozeniny
10. 7.	S. M. Vavřina Vacková	86. narozeniny
10. 7.	S. M. Laurencie Lacinová	78. narozeniny
12. 7.	Fr. Marek Žilinský	86. narozeniny
13. 7.	S. M. Zdislava Řičická	79. narozeniny
17. 7.	S. M. Hroznata Koláčová	85. narozeniny
18. 7.	Fr. Vojtěch Soudský	55. narozeniny
23. 7.	Fr. Valentin Laburda	51. narozeniny
26. 7.	Fr. Filip Boháč	29. narozeniny
31. 7.	Fr. Irenej Šiklar	37. narozeniny
31. 7.	Fr. Jindřich Poláček	31. narozeniny
3. 8.	Fr. Cyril Molnár	41. narozeniny
5. 8.	S. M. Dětmara Suchomelová	88. narozeniny
7. 8.	S. M. Pavla Výstupová	61. narozeniny
9. 8.	Fr. Efrém Jindráček	10. výročí slavných slibů
9. 8.	Fr. Romuald Rob	10. výročí slavných slibů
9. 8.	Fr. Irenej Šiklar	10. výročí slavných slibů
10. 8.	S. M. Lucilla Adzimová	88. narozeniny
10. 8.	S. Marie Pitterová	34. narozeniny
11. 8.	S. M. Michaela Smrčková	80. narozeniny
14. 8.	Fr. Albert Kilberger	22. narozeniny
15. 8.	Fr. Norbert Badal	51. narozeniny
16. 8.	S. M. Johanka Vaňková	37. narozeniny
17. 8.	Fr. Ludvík Grundman	23. narozeniny
21. 8.	S. M. Pavla Šitinová	56. narozeniny
22. 8.	S. M. Leokadie Ferdusová	88. narozeniny
22. 8.	Fr. Tomáš Bahounek	20. výročí kněžského svěcení
22. 8.	Fr. Tomáš Pospíšil	20. výročí kněžského svěcení
22. 8.	Fr. Vojtěch Soudský	20. výročí kněžského svěcení
24. 8.	Fr. Martin Fišer	30. výročí časných slibů
29. 8.	Fr. Tomáš Bahounek	60. narozeniny
30. 8.	S. M. Lucie Vintrová	34. narozeniny

Všem jubilentům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

DOMINIKÁNSKÁ TEOLOGICKÁ DÍLNA 2007

2. - 6. července, Dominikánský konvent sv. Jiljí, Husova 8, Praha 1

Pravda vás osvobodí

*S*poločně jsme se vloni u stejného Janova verše zabývali pravdou, letos si na popud samých posluchačů budeme všimát svobody.

*V*ážně po svobodě touží adolescent, revolucionář, vězeň, umělec, těžký pacient, manžel, rádobyF1 na DI, ale i mystik... O svobodě mohou snít a zpívat, o svobodu mohou bojovat, jako krvavý Guevara nebo jako Gándhí, ve jménu svobody mohou svobodu i sebe sama zrušit.

*O*svobodě Daniel v peci ohňové nezpívá, a přesto je to zpěv svobody.

*B*ereme si při velikonočním požehnání do srdce tato slova: Kristus pro vás získal nárok na svobodu Božích dětí – ať vás naučí užívat pravé svobody a dá vám podíl ve svém Království.

*O*bligátní téma každého osobního života, téma filosofické, ale už od Adama zasažené smrtelnou nemocí, téma dějin spásy, a tedy biblické, Kristovo, teologické a křesťanské – duchovní par excellence.

*D*ar, zasloužená odměna, výsledek boje, poznaná nutnost či pouhá iluze – tak rozmanitě bývají odpovědi na otázku po svobodě a rozmanitě jsou i vyjadřovány: definicí, uměleckým dilem, revolucí či válkou, chvalozpěvem mučedníků, v tichu modlitby.

A každá z těchto odpovědí zůstane cosi podstatného dlužit, jestliže neukáže, že člověk může a musí být současně Boží i svůj.

MÍSTO A ČAS: Dominikánský klášter sv. Jiljí, Husova 8, Praha 1

Od Po 2. 7. do Pá 6. 7. Začínáme Mší sv. v 9.00. Ubytování mohou *po dohodě* přijet již v neděli a odjet v sobotu (neděli).

LEKTOŘI: Dr. Štěpán Filip OP, Prof. Mojmír Horyna, Dr. Tomáš Machula, Dr. Benedikt Mohelník OP, Tomáš Pospíšil OP, Dr. Karel Šprunk, Dr. Gabriela Vlková OP.

PROGRAM: Přednášky, exkurze s Prof. Horynou, posílíme diskusně-pracovní složku, zvýrazníme duchovní rámec a vyznění, ve čtvrtek tradičně prostor pro libovolné dotazy a večerní posezení.

UBYTOVÁNÍ A STRAVA: Pro účastníky Dílny nabízí pražský dominikánský klášter dotované ceny: ubytování včetně jídel za den 150 Kč, samostatný oběd 50 Kč. Průběžné občerstvení zatím vždy dobře fungovalo v režii účastníků.

KONTAKT: fr. Tomáš Pospíšil OP, Dolní Česká 3, 66902 Znojmo, e-mail: tomas@op.cz, tel. 731 402 663

Prosím o přihlášky do čtvrtka 28. června včetně. (Nezbytně u zájemců o ubytování.)

KATOLICKÁ MISIE – VELKÉ LOSINY

22. – 29. 7. 2007

Milí bratři a sestry,

již za necelý měsíc začne s pomocí Boží letní misie ve Velkých Losinách. Ve spolupráci s tamní farností bychom rádi nesli evangelní zvěst ke všem lidem dobré vůle. V misijním týmu jsou převážně bratři, sestry a terciáři z dominikánské rodiny, ale též další horliví misionáři. Moc prosíme o Vaše modlitby, aby Bůh i tomuto dílu požehnal. Pokud nejste z daleka, přijďte se podívat a povzbudit nás v místě. Možná Vás zaujme něco z následujícího společného programu:

Neděle 22. 7. v 8.30	Zahájení misie – Mše svatá farní kostel sv. Jana Křtitele
Pondělí 23. 7. v 19.00	Koncert skupiny Oboroh kulturní sál v pavilonu Eliška
Úterý 24. 7. v 19.00	Proč Bůh dopouští zlo? – přednáška kulturní sál v pavilonu Eliška
Středa 25. 7. v 19.00	Společenský večer nad filmem Matka Tereza kulturní sál v pavilonu Eliška
Čtvrtek 26. 7. v 19.00	O vzkříšení (co je za hranicí smrti?) – přednáška kulturní sál v pavilonu Eliška
Pátek 27. 7. v 17.00	Mše svatá pro děti farní kostel sv. Jana Křtitele
v 19.00	Šalom chaverim – Koncert hebrejských písní OP-Bandu kulturní sál v pavilonu Eliška
Sobota 28. 7. 9.00-16.00	Den otevřených dveří farní kostel sv. Jana Křtitele
v 17.00	Ožehavá témata církevních dějin – přednáška farní kostel sv. Jana Křtitele
v 19.00	táborák pro všechny s opékáním a písničkama farní zahrada
Neděle 29. 7. v 8.30	Zakončení misie – Mše svatá farní kostel sv. Jana Křtitele
v 9.30	Svědectví a písně Jiřího Zmožka farní kostel sv. Jana Křtitele

S přáním pohodových prázdnin

P. Pavel OP

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz

hlavní stránka dominikánů v ČR; spravuje fr. Jan Jáchym Beneš
(Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5–Velká Chuchle, e-mail: jachym@op.cz)

➤ Některé informace na těchto stránkách jsou přístupné pouze přihlášeným uživatelům z dominikánské rodiny. O přidělení jména a hesla si můžete napsat na adresu info@op.cz. V mailu uveďte své jméno a komunitu (místní sdružení).

➤ Na stránkách jsou umístěna Acta curiae Provinciae Bohemiae 1-3/2006 a Akta provinční kapituly 2006.

➤ V rubrice Přednášky a statě jsou k dispozici další příspěvky. Pokud byste chtěli sami zařadit něco z toho, co jste publikovali, jste vítáni.

➤ Bratřím a sestřím, kteří na internet nemají přístup, rádi zašleme vybrané texty přednášek. Obracujte se na redakci OPuscula.

Přednášky

- O pravdě a o studiu (fr. Tomáš Pospíšil OP)
- Kristologická reflexe (Studium Generale)
- Etický relativismus (ThDr. Jiří Skoblik)
- Existence Boha jako téma rozumové úvahy (fr. Efrém Jindráček)
- Otče, do tvých rukou... (fr. Benedikt Mohelník OP)
- Úvod do teologie II (fr. Štěpán Filip OP)

Statě

- Andělé (fr. Cyprián Suchánek OP, RC Monitor 11/2006)
- O lidské svobodě (Mons. Dominik Duka OP, RC Monitor 12/2006)
- Svatý Dominik – muž slova (fr. Benedikt Mohelník OP, 13. 8. 2006 Radio Vaticana)
- Štěstí není jenom muška zlatá (fr. Romuald Rob OP, OnPn 11/2006)
- Nalijme si alespoň občas čistého vína (fr. Ludvík Grundmann OP, region. tisk 12/2006)

www.dominik.cz

Vše o sv. Dominikovi, seznam pramenů, galerie obrázků. Vaše podněty, nápady i materiály k doplnění můžete zaslat na adresy webmasterů: fr. Jan Rajlich OP (jan@op.cz), s. A. D. Churaňová (anezka@dominik.cz)

www.tyn.op.cz

informace o služebnictvu Božím P. Tomáši Týnovi OP; spravuje Anna Kateřina Taliánová (AnnaTalianova@seznam.cz)

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za letní misie ve Velkých Losinách
- ❖ za organizátory a účastníky setkání mládeže v Táboře Klokotech
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ Prosím Vás o modlitbu za slobodu mojej dcéry a ostatných dievčat, ktoré sa ocitli v sektárskom spoločenstve. Zo srdca Vám ďakujem! nešťastná matka
- ❖ za syna, aby našel cestu k Pánu Bohu, aby se vrátil domů a nedělal život těžkým sobě a celé rodině

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svatě neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

ČERVENEC

1. Aby se všichni lidé dokázali aktivně zapojit do úsilí o společná dobra lidstva.
2. Aby si všichni křesťané uvědomovali své misijní poslání a také misionářům účinně pomáhali.
3. Za ty, kdo jsou na cestách.

SRPEN

1. Aby Pán posiloval ty, kdo procházejí duchovní krizí, a daroval jim své osvobozující světlo.
2. Aby církev v Číně stále více duchovně srůstala a navenek mohla svědčit o svém spojení s Petrovým nástupcem.
3. Aby Bůh žehnal těm, kteří čas prázdnin a dovolené prožívají ve službě druhým.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

ZASEDÁNÍ PROVINČNÍ RADY LSSD

V sobotu 2. 6. 2007 proběhlo v dominikánském klášteře v Praze zasedání provinční rady Laických sdružení svatého Dominika. Setkání se zúčastnil promotor pro dominikánské konsociace otec Savio Řičica OP, provinční moderátorka Dagmar Ester Kopecká a představení, případně zástupci sdružení v Blansku, Jilemnici, Novém Městě n. M., Olomouci, Ostravě, Plzni, Praze (3., 4. a 5. pražské MS), Rožnově, Turnově, Uherském Brodě a Znojmě. S účastníky setkání přišel pohovořit také provinciál otec Benedikt Mohelník OP, který vyzdvihl význam laiků v poslání řádu a církve. Rada se seznámila s činností sdružení a výsledky hospodaření v uplynulém období a projednala otázky formace, společného života a zahraničních kontaktů. Příští zasedání rady se bude konat 26. 4. 2008 v Olomouci; na tomto zasedání proběhne volba nového provinčního moderátora.

SETKÁNÍ FORMÁTORŮ LSSD

Letošní setkání formátorů Laických sdružení sv. Dominika se bude konat 5. – 7. 10. 2007 v exercičním domě na Svaté Hoře u Příbrami. Program na téma Společný život připravuje olomoucké místní sdružení.

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS ČESKÉ BUDĚJOVICE (představený Martin Jan Klapetek)

V úterý 12. června 2007 proběhla v českobudějovickém místním sdružení volba představeného. Po dosavadní představené Heleně Anežce Machulové byl zvolen Martin Jan Klapetek. Po poradě se členy místního sdružení pak asistent Jan Rajlich OP jmenoval novicmistrem Tomáše Jana Machulu.

Českobudějovické místní sdružení je jedno z nejmladších sdružení u nás. Bylo založeno v roce 2000 a od té doby sdružení slavilo 3 obláčky nových členů. V současnosti má sdružení 6 řádných členů s časnými nebo věčnými sliby a na podzim lze počítat s přijetím 2 lidí do noviciátu.

Helena Anežka Machulová, Martin Jan Klapetek

MS JIRKOV (představený František F. Hutr)

V sobotu 2. 6. naše společenství po dlouhé době opět slavilo obláčku. Tentokrát sestry Jany Jermilovové. Před rokem požádala o přijetí a my jsme ji s radostí přivítali. Nejen že si již stačila zamilovat modlitbu breviáře, ale je také velice aktivní ve farnosti. Jako katechetka s nevšední trpělivostí a láskou přijímá bez rozdílu všechny přicházející děti. A že je to někdy přepraná směsice. Sestra Jana také aranžuje v kostele květiny, pere kostelní prádlo (k žehlení má bohudíky pomocnice). V současnosti se stará i o jídelníček našeho dlouhodobě nemocného duchovního otce. Na počítači sestavuje různé křížovky a luštěnky do farního a diecézního časopisu. Toto a mnoho dalšího dělá dobrovolně mimo své zaměstnání ve směnném provozu. Také pohoštění po obláčke bylo v duchu její velkorysosti. I když o sobě tvrdí, že je více Marta a touží se přiblížit Marii, řádové jméno dostala Imelda. Nahradila nám tak nedávno zemřelou sestru stejného jména. sr. Zdislava

MS OLOMOUC (představená Zdislava Kvapilová)

Program společných setkání: 14. 7. 2007 pouť na Svatý Kopeček; 8. 8. 2007 svátek svatého Dominika; 8. 9. 2007 obláčky, sliby

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů
z oblasti křesťanství, judaica,
pravoslaví.
knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik
a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1

Otevřeno: po-pá 10-18 hod.

Tel. 606 657 544

E-mail: knihy-oliva@quick.cz

Internetové knihkupectví:

http://oliva.op.cz

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Návštěvy Jana Pavla II. u nás

Projevy papeže a představitelů českého státu a církve. *KN, váz., 117 str., 99 Kč*

Wilfrid Stinissen: Křesťanská hlubinná meditace. *KN, brož., 199 str., 199 Kč*

Quadragesimale Admontense

Sbírka postních kázání.

Oikoymenh, váz., 694 str., 598 Kč

Petr Dvořák ed.: Analogie ve filosofii a teologii. Sborník z konference o analogii ve filosofii a teologii v historické perspektivě, která se konala roku 2006 na Cyrilometodějské fakultě UP v Olomouci.

CDK, brož., 218 str., 198 Kč

Israel Finkelstein, Neil Asher Silberman: Objevování Bible

Svatá Písma Izraele ve světle moderní archeologie. *Vyšehrad, váz., 329 str., 348 Kč*

Tanguy Marie Pouliquen: Duchovní zkouška

Cesta růstu. Výraz duchovní zkouška nás může překvapit, nebo v nás dokonce spontánně vyvolat odmítnutí či strach. Přirozenou reakcí by mohla být snaha vyhnout se jí. Nemůže se ale právě zkouška stát místem setkání s bohem Lásky a Něhy?

Paulínky, brož., 93 str., 105 Kč

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, ✉ dominika@diecezehk.cz, http://salve.op.cz

2/2007 - Prostituce

A.-P. Rethmann: Důstojnost a zranitelnost duše

J. Heller: Nevěstka Rachab

P. V. Kohut OCD: „Tvá víra tě spasila. Jdi v pokoji!“ (Lk 7,50)

Evangelium Ježíše Krista a nucená prostitutce

M. Boháčová: Nejstarší řemeslo, nebo nejstarší zločin?

R. Milfait: Dítě jako zboží v prostituci

E. Bonettoná MC: Noví Samaritáni třetího tisíciletí

Papežská rada pro pastorační migrantů a itinerantů. První mezinárodní pastorační setkání se zaměřením na osvobození žen ulice

Mnohotvárnost bliženské lásky. Křesťanská hnutí a organizace pomáhající „ženám z ulice“

Neuhýbat pohledem a jednat! Rozhovor s Leou Ackermannovou

Nové číslo teologické revue Salve se věnuje bolestnému a pro někoho možná kontroverznímu tématu: PROSTITUCE. Vedle teologických a biblických sond do této problematiky (A.-P. Rethmann, Jan Heller, Pavel Vojtěch Kohut OCD) najdete v čísle i odpovědi na otázky:

Je prostituce „nejstarším řemeslem“? Jsou prostitutky viníky nebo oběťmi? Dětská prostituce – i v Čechách? Jaké jsou možnosti a modely právní úpravy fenoménu prostituce? Jak církev pomáhá obětem prostituce a jak by jim mohla pomáhat ještě účinněji?

Při příležitosti vydání tohoto čísla revue SALVE proběhla dne 22. června 2007 na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy tisková konference o prostituci.

Na dotazy odpovídali Mons. Dominik Duka OP, biskup královehradecký, Tomáš Benedikt Mohelník OP, Th.D., provinciál Řádu kazatelů, Prof. Dr. Albert-Peter Rethmann, vedoucí katedry teologické etiky a spirituální teologie na KTF UK, Pavel Vojtěch Kohut OCD, Th.D., odborný asistent na KTF UK a Mgr. Jindřiška Krpálková, kordinátorka Projektu Magdala České katolické charity.

NEKROLOGIUM**1. července 1942**

zemřel v Praze bratr spolupracovník **Vít Kubiš**. Narodil se 30. dubna 1867 v Napajedlích na Moravě, sliby složil 25. září 1895. Sloužil Pánu v Olomouci, Znojmě a nakonec v Praze u sv. Jiljí jako vrátný. Pohřben je v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

2. července 1932

zemřel v nemocnici milosrdných bratří v Brně v pověsti svatosti **P. Odilo Pospíšil**. Narodil se 1. července 1871 v Řepčíně u Olomouce, sliby složil 15. září 1893 v Olomouci, kněžské svěcení přijal 18. července 1897 ve Štýrském Hradci. Hned po vysvěcení byl jmenován submagistrem noviců a kleriků ve Štýrském Hradci. Později působil jako kazatel v Retzu, novicmistr v Olomouci. V letech 1905 až 1914 byl převorem v Praze, 1915-1918 převorem v Uherském Brodě a 1918-1926 opět převorem v Praze. Provinční kapitula bratří jej v roce 1926 zvolila za provinciála České provincie. Po skončení úřadu byl znovu převorem v Praze až do své smrti. Téměř třicet let byl představeným. Svůj úřad vždycky chápal především jako službu bratřím a neštítel se žádné práce pro bratry. Vynikl jako oblíbený kazatel a lidový misionář. Jako takový prošel celé Čechy a Moravu. Poslední roky života trpěl těžkou ledvinovou chorobou. Naposledy kázal v Brně v kostele u minoritů májová kázání. Odsud byl převezen do nemocnice milosrdných bratří, kde zemřel. Pohřben je v řádové hrobce v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

11. července 1927

zemřel v Praze **P. Humbert Janáček**. Narodil se 21. července 1863 v Prušánkách u Hodonína, sliby složil 24. září 1884 v Olomouci, na kněze byl vysvěcen 29. ledna 1888 ve Vídni. Působil jako kaplan v Praze. V srpnu 1890 byl vyslán do Polska pracovat na obnově Polské provincie. Působil v Podkámieňu jako kaplan a ve Lvově jako submagister noviců, 1897 byl zvolen za převora v Żółkowie. Po návratu do České provincie byl podpřevorem a kazatelem v Olomouci, kazatelem a redaktorem Růže dominikánské v Praze. Pohřben je v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

17. července 1952

zemřel v internačním klášteře v Králíkách **P. Mikuláš Josef Lexmann**. Narodil se 28. října 1899 v Bobotách u Trenčína, gymnasium studoval v Budapešti a po maturitě vstoupil do řádu v Rakousko-Uherské provincii. Řeholní sliby složil 22. listopadu 1917 ve Štýrském Hradci. Studoval ve Vídni a Štýrském Hradci, kde přijal 29. července 1923 kněžské svěcení. Působil jako kazatel, později v letech 1934-1936

jako převor v Košicích. Když byl v roce 1927 připojen košický klášter k České provincii zůstal i P. Mikuláš v České provincii. Působil i v Praze a Znojmě. Za 2. světové války působil v Šoproni a Vásváru. Byl redaktorem časopisu Svätý ruženec. Za svou horlivou apoštolskou činností se už v roce 1948 dostal do vyšetřovací vazby v Bratislavě. V dubnu 1950 byl internován, pak převážen z místa na místo, naposledy byl v Králíkách, kde nelidské životní podmínky uspišily jeho smrt. Pohřben je ve svém rodišti v Bobotách. Ať odpočívá v pokoji.

25. července 1927

zemřel ve Wildungen u Frankfurtu v Německu **P. Zdislav Luskač**. Narodil se 19. června 1884 v Dambořicích na Moravě, do řádu vstoupil v Olomouci, kde 26. září 1908 složil řeholní sliby. Kněžské svěcení přijal 5. července 1912 rovněž v Olomouci. Působil jako katecheta a kazatel ve Znojmě, Praze, Uherském Brodě a Litoměřicích. V prosinci 1922 byl vyslán do Argentiny, aby tam působil mezi českými vystěhovalci. Ze zdravotních důvodů se musel v květnu 1925 vrátit do vlasti. Nemoc jej stále více sužovala, představení jej proto poslali do Wildungen v Německu na léčení, kde krátce na to zemřel. Pohřben je ve Wildungen v Německu. Ať odpočívá v pokoji.

17. srpna 1927

zemřel v pražském klášteře bratr spolupracovník **Maurus Zlotý**. Narodil se 21. června 1862 v Boleslavi ve Slezsku, sliby složil 24. listopadu 1901 v Olomouci. Krátce působil v Olomouci a od roku 1907 až do své smrti pracoval v Praze. Byl šikovným knihvazačem. Pohřben je v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

29. srpna 1947

zemřel v Plzni **P. Jindřich Antonín Saip**. Narodil se 11. června 1871 v Týně nad Vltavou, gymnasium studoval v Českých Budějovicích a po maturitě vstoupil do řádu. Sliby složil 20. září 1891 v Olomouci, studoval ve Vídni a Štýrském Hradci a 25. července 1895 byl ordinován na kněze ve Vídni. Působil jako submagister kleriků a kazatel ve Vídni, později jako kaplan v Praze. V roce 1905 byl zvolen za převora v Olomouci, pak působil jako kazatel a zpovědník v Košicích. Od roku 1910 byl dlouholetým podpřevorem a farářem v Praze. V letech 1937-1946 působil jako superior a pak farář v Plzni. Pohřben je v Praze. Ať odpočívá v pokoji.

SVATÁ ZDISLAVA, PATRONKA ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

Přitažlivost sv. Zdislavy se projevuje velkým počtem poutníků, kteří navštěvují její hrob. Její působení a duchovní odkaz jsou v církvi stále živé také tím, že je patronkou a inspirátorkou řeholních společenství, dobročinných projektů a dalších zařízení i institucí. V OPusculu se Vám postupně představí ty, které jsou přímo spojeny s naší dominikánskou rodinou. Jedná se o Českou kongregaci sester dominikánek, Dílo blažené Zdislavy a občanské sdružení Rodina sv. Zdislavy. Tento „seriál“ nám je chce nejen představit, ale také připomenout, že svatá Zdislava skrže tato díla stále koná obdivuhodné skutky.

fr. Benedikt Mohelník OP

Svatá Zdislava pomáhá opuštěným dětem

V současné době plné spěchu, honby za úspěchem, výkonem, majetkem, v době, kdy se konzum a zábava snaží zahltit náš život doslova na každém kroku, je velmi nesnadné udržet si svůj směr cesty. Být si vědomi svých hodnot, znovu a znovu se vytrvale vracet na správnou cestu, když z ní nechcít sejdeme. Právě pěstounské rodiny sdružené v občanském sdružení Rodina sv. Zdislavy jsou skutečným příkladem toho, že si lze zvolit svou vlastní cestu, i když nekonvenční, nelehkou a mnohými nedostatečně pochopenou. Důkazem toho, že takových rodin ve sdružení přibývá, jsou tři vybudované nové domy s mámou a tátou našeho občanského sdružení. Oživil je dva domy v Žichlínce a další dvě rodiny, které bydlí ve vlastních domech se k nám přidaly. Sedm rodin celkem s čtyřiceti sedmi dětmi pod ochranou patronky rodin jsou zároveň příkladem dobrého společenství a důkazem, že ve sdružení může být realizován tzv. partnerský princip spolupráce odborníků s rodinami. Znamená to, že jejich vzájemný vztah je založen na důvěře, dobré znalosti rodinného života i jeho aktuálních změn, na vstřícnosti a otevřenosti.

Nesmírně důležitou součástí naší práce s pěstounskými rodinami je odborná péče, která se rozvíjí již od začátku sdružení. V úzké spolupráci se státními orgány vyhledáváme vhodné zájemce a připravujeme je na tuto nesmírně náročnou formu rodičovství: to vše, jako i další vedení rodin, vykonáváme na základě pověření Krajského úřadu ve Zlíně k sociálněprávní ochraně dětí.

Do pěstounských rodin přicházejí děti, kterým bylo vážně ubližováno ve vlastních rodinách tak, že byly ohroženy nejen ve výchově, ale také na zdraví i na životě. V ústavních zařízeních si nemohly vytvořit hlubší citové vztahy, a jsou proto v různé míře opožděné, deprimované, zraněné smutnými zážitky a změnami prostředí. Vývoj dětí v pěstounských rodinách sledujeme a můžeme potvrdit, v souladu s dlouhodobými výzkumy prof. Matějčka a dalších odborníků, že opoždění se v rodinách vyrovnává, děti se rozvíjejí citově, ubývá problémů v jejich chování a postupně si vytvářejí vztahy k pěstounům a k jejich dětem tak, jak je tomu v dobré rodině s vlastními dětmi.

Naše pravidelná setkání pěstounských rodin zakončujeme mší svatou v kostele sv. Zdislavy. Již třetím rokem pořádáme poutě ke sv. Zdislavě na Prostřední Bečvě, kde je kostel zasvěcen patronce rodin a našeho sdružení.

Dlouhodobá systematická činnost sdružení by nebyla možná bez značné pomoci zvenčí. Děkujeme všem přátelům, příznivcům, dárcům a spolupracovníkům, jejichž pomoc je pro sdružení velkou oporou.

Olga Zdislava Michutová, koordinátorka sdružení
(více informací na <http://www.rodina-zdislavy.cz>)

Sv. Dominik, Růže trpělivosti

Nikdo ho neviděl rozhněvaného, rozrušeného nebo utrápeného při námaze na cestách, ale byl trpělivý a šťastný ve všech protivenstvích. (Pavel z Benátek)

Byl trpělivý a šťastný ve všech zkouškách. Když měl nouzi nebo bratři nedostatek jídla či oblečení, vždy vypadal šťastně. (Štěpán ze Španělska)

Když s ním špatně zacházeli na místě, kde pobýval, ať už se to týkalo jídla, pití, noclehu nebo čehokoliv jiného, nikdy jsem neviděl, že by si stěžoval, naopak vždy prokazoval mimořádnou trpělivost. (William z Montferratu)

Kacíři se mu posmívali, podezírali ho, plivali na něho, házeli po něm bláto a jinou špínu. Jeden toho pak litoval, a proto o něm doznal, že na Dominika hodil špínu a na záda mu připevnil slámu, aby ho zesměšnil. Jako by to vše ještě nestačilo, umlouvali se na toho spravedlivého, dělali mu nástrahy, aby ho usmrtili. Ale voják Kristův si z toho ve své ušlechtilé víře nic nedělal a řekl lidem, kteří mu usilovali o život: „Nejsem hoden mučednictví, ještě jsem si nezasloužil takovou smrt.“ Když jednou přecházel kolem místa, kde tušil, že se skrývají a čekají na něho, nejen šel vpřed, úplně beze strachu, ale vesele si zpíval. (Petr Ferrandi)

CHODIT PO DVOU NOHÁCH

Úvahy o dominikánském charismatu

S. Mary O'Driscoll OP

Na začátku května navštívila Prahu sestra Mary O'Driscoll, irská dominikánka, která v současnosti vyučuje spirituální teologii na Univerzitě sv. Tomáše v Římě. Celý týden se s námi dělila o plody svého studia a o své zkušenosti. Zprávu o její návštěvě přineslo červnové číslo OPuscula.

V sobotu 12. května navštívila konvent sv. Jiljí, kde se s ní mohli setkat i ostatní členové a přátelé dominikánské rodiny. Přednáška, kterou nám přednesla, nesla název „Chodit po dvou nohách“, protože obrazem, na kterém nám chtěla přiblížit své poselství, byl obraz nohou, chození, chození pěšky, chození po dvou nohách. Podtitul „Úvahy o dominikánském charismatu“ prozrazuje, že nešlo ani o turistiku, ani o ortopedii, ale o duchovní cestu, na které nás doprovázeli sv. Dominik a sv. Kateřina Sienská. O mírně zkrácený text přednášky se nyní chceme podělit také se čtenáři OPuscula.

Svatý Tomáš si ve své Summě pokládá otázku: Proč Ježíš během svého veřejného působení chodil z místa na místo a nezůstával na jednom místě? Odpověď, kterou dává, je podnětná a povzbuzující pro nás putující dominikány. Říká, že Ježíš putoval z místa na místo proto, aby se s ním mohlo setkat, slyšet ho a nechat se jím uzdravit více lidí, než kdyby zůstával na jednom místě. V evangeliu si můžeme všimnout, že Ježíš obvykle cestoval pěšky. A když pověřil své první následovníky, aby šli a zvěstovali jeho poselství, rozesílá je se slovy: „Běžte ... nenoste měšec ani sandály ... a zvěstujte ‘přiblížilo se Boží království’“ (srov. Lk 10). Cestování pěšky bylo tedy charakteristické pro Ježíše a jeho následovníky, když kázali evangelium.

Jak Dominik následoval příklad Ježíše Krista nám s. Mary ukázala na barvitých citacích z knihy Marie-Humberta Vicairea Sv. Dominik a jeho doba a z Jordánova Libellu. Vykreslila nám před očima známé příběhy ze života Dominika, který se zřekl pohodlného cestování na koni, obtíže, které musel na cestách překonávat, odvahu, s níž se vrhal do rozbourěných řek, jak překračoval trní a hloží a vesele si přitom zpíval.

Takže – znamená to, že jediný nebo dokonce nejlepší způsob cestování pro dominikána je cestovat pěšky? Jistěže ne. Někteří z nás si to mohou dovolit, ale pro většinu by to bylo velmi namáhavé. Jiní musejí překonávat veliké vzdálenosti nebo mají stihnout mnoho věcí za krátkou dobu. Kromě toho – žijeme v jiné době než Ježíš nebo Dominik. Dnes máme kola, motorky, vlaky, autobusy, auta a letadla. Víme, že tyto dopravní prostředky nejsou nějakými přehnanými vymoženostmi při kázání, ale je to pro nás pomoc, když se máme dostat z místa na místo.

Po dvou nohách

Nyní se podívejme na naši dominikánskou sestru Kateřinu Sienskou. I ona, stejně jako Dominik, chodila z místa na místo, aby sdělovala druhým dobrou zprávu o lásce. Ve zprávách o jejím životě se dočteme o tom, že často cestovala z jednoho italského státu do druhého, že putovala i do jižní Francie, aby přinášela slova naděje, pravdy, povzbuzení a soucitu mnoha lidem, kteří měli nějaké těžkosti. Nohy byly pro ni jistě důležité fyzicky, ale uvědomovala si i jejich symbolický význam. To nám ozřejmí následující příběh, který nám vypráví její životopisec, dominikán Rajmund z Capuy. Když bylo Kateřině asi 17 nebo 18 let, brzy poté, co složila sliby jako dominikánská *mantelata*, trávila po dobu asi tří let většinu času uzavřená ve své komůrce v domě rodičů v Sieně. Bylo to období mnoha milostí a mystických zkušeností. Doba, kdy si vypěstovala hluboký vztah láskyplné intimity s Bohem. Ke konci této doby si však uvědomila, že má-li zůstat věrná svému dominikánskému povolání, měla by opustit svou kontemplativní samotu a aktivněji sloužit druhým. Nejdříve se jí moc nechtělo, protože se bála, že ztratí Boží blízkost, když ji budou „rozptylovat“ bližní. Svou obavu přednesla v modlitbě Bohu, a dostala odpověď, která se pro ni stala jakousi chartou na celý zbytek života – a může jí být i pro nás. Bůh jí řekl: „Nemám vůbec v úmyslu odloučit tě od sebe, ale spíše tě chci k sobě připoutat ještě jistěji, ještě těsnějším poutem tvé lásky k bližnímu. Pamatuj, že jsem ustanovil dvě přikázání lásky: lásky ke mně a lásky k tvému bližnímu ... a to, co po tobě chci, abys nyní naplňovala, vyplývá ze spravedlnosti těchto dvou přikázání. Mou cestou musíš kráčet po dvou nohách.“ (*Rajmund z Capuy, Život sv. Kateřiny Sienské, II., I., 121*)

Kateřina tedy kráčela Boží cestou po dvou nohách lásky k Bohu a lásky k bližnímu, jako to před ní dělali Ježíš a Dominik, a jak to máme dělat i my dnes.

Analogie chození po dvou nohách je velmi vhodná, když mluvíme o smyslu křesťanské lásky. Tak, jako k úkonu chození potřebujeme dvě nohy, a přesto je to stále jediná činnost, tak i křesťanská láska vyžaduje dvojí předmět – Boha a bližního – a přesto zůstává jediným úkonem. „První přikázání je: Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší ... a druhé je mu podobné: Miluj svého bližního jako sám sebe.“ (*srov. Lk 10*)

Kateřina Sienská jde dokonce tak daleko, že tvrdí, že láska k Bohu a k bližnímu jsou „jedno a totéž“ (*Dialog 7*). V dominikánské terminologii můžeme výraz „chodit pěšky“ nebo „chodit po dvou nohách“ chápat i tak, že v nás láska k Bohu a k bližním rozněcuje touhu kázat evangelium.

Kázat evangelium

Zastavme se nejprve u pojmu „kázání evangelia“. Slova „kázání“ nebo „kazatel“ se nás často vůbec nemusejí dotknout. Kázání je něco, co připisujeme skvělým řečníkům, jako byli např. Henri Lacordaire, který ohromoval zástupy posluchačů v Notre Dame v Paříži, nebo Mistr Eckhart, když před nadšeným publikem v Kolíně komentoval Písmo. Před časem přinesl časopis TIME reportáž o současných kazatelích. Nebyl mezi nimi žádný dominikán. Pokud tedy naše pojmání kázání pochází z médií, pak se nedivme, že nás to neinspiruje. A přesto si za jménem píšeme OP! Potřebujeme lépe, šířeji a plněji pochopit, co znamená kázat evangelium v dominikánském smyslu.

Může nám pomoci, když se podíváme do vlastní tradice. Vidíme zde velkou pestrost způsobů, jakými dominikáni a dominikánky hlásali evangelium. Několik příkladů: Dominik hovořil cestou s každým, s kým se setkal; Tomáš Akvinský učil a psal; Kateřina Sienská přemlouvá a prosí znepřátelené strany, aby byl obnoven mír; fra Angelico maluje své nádherné fresky ve Florencii; Las Casas pomáhá indiánům, aby si znovu uvědomili svou vlastní důstojnost tváří v tvář ukrutné nespravedlnosti a diskriminaci španělskými kolonisty; Růžena v Limě pečuje o nemocné a chudé, Kateřina Sanzo v Číně vede studijní kroužky v horách, Magdaléna z Nagasaki vyznává svou víru v Ježíše Krista v době pronásledování; Praxedes Fernandezová učí katechismus ve španělských vesničkách během občanské války; Josef Lebret pomáhá zuboženým bretaňským rybářům zbaveným prostředků k obživě; Albert Nolan se mezi utlačovanými zasazuje za spravedlnost v Jižní Africe v době apartheidu. Ve vaší zemi jsem měla možnost slyšet o mnoha krásných příkladech kázání v těch těžkých dobách, které jste prožívali.

K výrazu „kázání evangelia“ bychom mohli najít mnoho synonym, např. říkat pravdu, konat pravdu, hlásat Boží slovo, přinášet radostnou zprávu, být radostnou zprávou, podporovat evangelní hodnoty, zvěstovat příchod Božího království, pracovat pro spravedlnost. Možná některým z nás bude některé z těchto synonym připadat bližší než fráze „kázání evangelia“. Na názvu nezáleží. Podstatné je to, že my dominikáni a dominikánky jsme přesvědčeni, že Boží slovo nám bylo svěřeno pro druhé. Jean Vanier rád zdůrazňuje, že „slovo se stalo tělem, aby se tělo mohlo stát slovem“. Naše povolání spočívá v tom, že dovolíme tělu – to jsme my sami, aby se stalo slovem – Slovem Božím. Každý z nás i každé naše společenství to bude dělat svým vlastním způsobem, jak nejlépe umíme. Ať už jsme mladí nebo staří – protože ani věk nemůže nikomu zabránit, aby přinášel dobrou zprávu. Ať už jsme zdraví nebo nemocní, protože to není otázka velké energie nebo neúnavné fyzické mobility. Bez ohledu na to, jestli nás společnost přijímá nebo ne.

Kázání se také nekoná pouze slovy. Jak víme, nejlepším kázáním je někdy soustředěné tiché naslouchání nebo skutek lásky. Podle Vicairea se první domy řádu nazývaly „*Praedicatio Jesu Christi*“ – „kázání Ježíše Krista“. Je to komunita, která různým způsobem podle darů a okolností káže slova života. Jistě toužíme po tom, abychom se všichni společně, dominikánky i dominikáni, stávali stále více „kázáním Ježíše Krista“.

Charakteristiky dominikánského „chození pěšky“

Chtěla bych se zamyslet nad několika aspekty, které můžeme vidět v symbolice chození pěšky. Co nám tento obraz může říct o našem křesťanském a dominikánském povolání.

Prostota

Předně chození pěšky vypovídá o určité prostotě a odpoutanosti života, jak to vidíme u Dominika a jeho společníků. Jestliže poslali pryč koně a zásoby, napodobili tím samotného Ježíše, který často „neměl, kam by hlavu složil“, když putoval Galilejí od města k městu, a který rozesílá své první učedníky se slovy: „neberte si s sebou ani měšec, ani mošnu, ani sandály...“ (*srov. Lk 10*). Měli cestovat nalahko. Všichni víme, jak zavazadlo dokáže při cestování překážet. A jak je čím dál tím těžší. „Kázat v chudobě“ – tímto výrazem by se dalo popsat putování prvních dominikánů. Máme se od nich co učit. Možná bychom se měli sami sebe zeptat: co je pro nás oním obrazným koněm, ze

kterého bychom měli sestoupit? Jaké hmotné statky pro nás nejsou nezbytné, a vlastně nám překážejí, když jdeme kázat evangelium? Jinými slovy: co bychom měli ve svém životě opustit, aby se Boží království plněji uskutečnilo v našem životě i v životě našich bližních?

Přístupnost

Za druhé cestovat pěšky znamená být přístupný pro druhé. Dominik se mnohem snadněji mohl setkat s lidmi, když chodil pěšky než kdyby jezdil na koni. A platí to i pro nás, kteří jsme zvyklí jezdit autem. Za volantem jsme skvěle chráněni před náhodnými pastoračními setkáními, která jsou možná proto tak důležitá, že jsou neplánovaná. V chození pěšky je jakási evangelní bezbrannost, před kterou jsme v autě až příliš dobře zabezpečeni.

Když cestujeme pěšky, jsme nejen přístupnější, ale také se můžeme setkávat s lidmi tam, kde jsou, a to nám umožní setkat se s nimi mnohem autentičtěji. Dominika, který chodil pěšky, nemáme pouze napodobovat, ale máme se přesvědčit, že způsob, jakým se pohybujeme – ať už je to jakkoli – nám dovoluje být nablízku a být dostupní druhým, zvláště malým lidem, lidem na okraji, kteří se možná cítí ztraceni v našich rozlehlých budovách. Možná bychom se čas od času měli sami sebe zeptat, jaké bariéry, které druhým zabraňují se k nám dostat, jsme si kolem sebe nastavili.

Pohyblivost

Humbert z Romans nám ve svém pojednání *O formaci kazatelů* připomíná další funkci nohou, že totiž nemají jen klidně stát, ale mají se pohybovat! Říká, že naše nohy nás nesou ven a dopředu, aby nám připomněly, že evangelium určuje směr našeho života. „Určil jsem vás, abyste šli!“ říká Ježíš v Janově evangeliu (*Jan 15, 16*). Dominikáni mají být pohybliví, mají být připraveni jít tam, kde je jich třeba. Náš řád tuto pohyblivost nechápe pouze ve smyslu zeměpisného nebo fyzického pohybu, i když i ten je důležitý, ale zahrnuje také ostatní druhy pohyblivosti v našem životě. Například pohyblivost intelektuální (neustrnout na určitých myšlenkách, být ochotni otevřít se novým myšlenkám nebo názorům a zkušenostem jiných), emocionální pohyblivost (nezůstávat v zajetí zranění a předsudků, které by nás mohly svazovat), sociální pohyblivost (máme být schopni navázat kontakt se všemi lidmi, i s těmi, kteří se od nás velmi liší). Otevřenost srdce a mysli jsou nezbytné pro každého putujícího kazatele.

Ochota přijmout těžkosti

Víme, jak Dominik na svých cestách překonával různé překážky. Služba kazatele je často náročná a mnohdy s sebou nese utrpení. Ve vyprávění o hereticích, kteří Dominikovi ukládali o život, jsme se dotkli Dominikovy mezní ochoty položit život za spásu druhých. Jordán Saský (*Libellus 35*) nám vypráví o podobné události: „Když jednou přesvědčoval a láskyplně nabádal jednoho nevěřícího, aby se vrátil zpět k pravdě, ten muž mu vysvětloval, že ho k heretikům poutají starosti o hmotné zabezpečení, protože mu obstarali potřebnou sumu, kterou nemohl jiným způsobem získat. Bratr Dominik byl tak pohnut soucitem, že se rozhodl okamžitě se dát prodat, aby vysvobodil toho muže z bídy. A byl by to byl udělal, kdyby to Bůh byl nezařídil jinak.“

Vicaire popisuje Dominikovu schopnost přijímat utrpení a těžkosti. Říká, že na cestách si jeho společníci často všimli radostného plamínku v jeho očích a záře vycházející z jeho tváře. Pochopili, co to znamená: setkal se totiž s nějakým utrpením, pokořením nebo hrozbou namířenou proti němu. Dominikova radost byla radostí člověka, který se naučil v kříži vidět Ježíšovu přítomnost a příslib budoucí milosti.

Za co a za koho jsme my ochotni položit svůj život nebo snést nějaké nepohodlí, jaké Dominik objímal s takovou radostí? Je smutné, když zjistíme, že nejsme nikdy ochotni snášet nepohodlí pro dobro druhých. Jistě nesmíme podceňovat všechno to trní a hloží a jiné obtíže, se kterými se dnes setkáváme: zvoní nám telefony, přicházejí faxy a e-maily, lidé nám klepou na dveře, děti se dožadují naší pozornosti, doléhá k nám hluk z ulice. Jsou tu lidé, se kterými musíme žít nebo pracovat, a těžko se nám s nimi vychází. Doléhá na nás intelektuální únava ze studia, z přípravy přednášek a kázání. Naslouchání lidem nás emocionálně vyčerpává a tak dále. Humbert z Romans kritizuje bratry, kteří by se chtěli vyhýbat kázání, protože se bojí nějakého druhu utrpení nebo obtíží. Poznává, že někteří z prvních Dominikových následovníků si nevzali ani večeri, pokud toho dne nekázali alespoň pro jednoho člověka. Dominikáni, kteří se vyhýbají kázání, protože nechtějí být obtěžováni, se podle Humberta podobají člověku z podobenství o hřivnách, který svou jedinou hřivnu shrábl, zabalil do šátku a zakopal.

Od Dominika se také můžeme učit, že s těžkostmi si může každý z nás poradit po svém, najít si nějaký způsob, aby nás neochromovaly. Zdá se, že Dominik čelil těžkostem pomocí zpěvu. Říká se, že čím byla situace svízelnější, tím hlasitěji si zpíval. Co děláte vy? Jakým způsobem se k těžkostem stavíte vy?

V kontaktu s realitou

Dominik často chodil bosky. Když chodíme bosky, jsme v bezprostředním kontaktu s realitou. V angličtině (*stejně jako v češtině*) máme rčení „stát nohama na zemi“, což znamená být v kontaktu s reálnou situací, vědět, co se skutečně děje, zakoušet bolest nebo radost. Nikdo nemůže opravdově kázat evangelium, pokud není v kontaktu s realitou svých posluchačů. Jdeme-li krokem, znamená to, že nám méně věcí uniká: všímáme si chudého oblečení člověka, zoufalství, které je vidět na jeho chůzi, smutku v něčích očích. A snadněji najdeme povzbuzující slovo. Tím může naše kázání jen získat.

Styk s realitou nás přivádí blíže k utrpení lidí, a nutně nás musí vést k soucitu, tak jako tomu bylo u Dominika na jeho cestách. Byl velmi soucitným člověkem. Během procesu svatořečení mluvili svědkové více než o kterékoli jiné ctnosti o jeho soucitu. Popisují nám ho jako člověka přirozeně radostného, jehož tvář vždy zářila štěstím, kromě chvil, kdy se setkal s nějakým utrpením – tehdy jeho obličej zesmutněl. A je to právě soucit, který nám dovoluje přiblížit se k utrpení druhých. Ježíš nám to ukazuje v podobnosti o milosrdném Samaritánovi. Jiný příklad máme v životě Kateřiny Sienské, která se ujala mladého muže Mikuláše, odsouzeného na smrt. Doprovázela ho až na popraviště, a při popravě držela jeho hlavu ve svých dlaních. Vincent de Couesnongle, bývalý magistr řádu, nás povzbuzuje: „Přistupte blíž, abyste lépe viděli, i když vám to možná zlomí srdce.“ Soucit nás přivádí blíž a umožňuje nám, abychom si rychleji uvědomili mnoho reálných situací utrpení v naší společnosti, kterých bychom si jinak nevšimli. Nacházíme bezdomovce, lidi z uprchlických táborů, oběti AIDS, zneužívané ženy, narkomany, chudé. Je to týž soucit, který přivedl studenta Dominika blíže k lidem stíženým hladomorem v Palencii a přiměl ho, aby jim pomohl tím, že prodal své knihy.

Špinavé nohy

Jsou-li bosé nohy v bezprostředním kontaktu se zemí – a Dominikovy nohy často byly – většinou se ušpiní. Máme tu ještě jedno slůvko od Humberta z Romans: pokud se zdráháme kázat ze strachu, že nás lidé nebo světské situace znečistí, neplníme úkol, který nám dal sám Bůh. Jistě, říká Humbert, putující kazatelé si na svých cestách zcela jistě ušpiní nohy, ale protože jsou zapojeni do posvátné služby, je to, jako by měli nohy pomazané olejem, takže se jim prach nezažere do kůže, ale snadno se znovu umyjí! Chtěla bych zde připomenout slova sv. Augustina: Ano, vaše nohy se při

chození zašpiní, ale cožpak ten, který umýval nohy svým učedníkům, neumyje s velkou něžností nohy také nám?

Chodit kontemplativně

A nakonec – výhodou chození pěšky je, že se pohybujeme pomaleji, kontemplativnějším tempem, než když jedeme autem nebo letíme letadlem. Dominik často během cesty říkával svým společníkům: Běžte napřed, já chci být sám a myslet na svého Spasitele. Potřeboval zvláštní kontemplativní chvílky, přesně tak, jako je potřebujeme my. Dnes je cestování z místa na místo naneštěstí mnohdy tak rychlé, že skoro ještě neopustíme jedno místo, a už jsme někde jinde. Je tu málo času „mezi“ – času na zamyšlení, na modlitbu, na to, abychom byli sami se svým Spasitelem, abychom poodstoupili od hluku a zmatku světa, ve kterém žijeme. A přesto, pokud neuděláme krok stranou, můžeme ztratit nezbytnou kontemplativní dimenzi našeho dominikánského povolání. Nebude trvat dlouho, a uvědomíme si, že nekráčíme po dvou nohách lásky. Kateřina Sienská v jednom svém dopise povzbuzuje přítelkyni Kateřinu di Scetto, aby měla kontemplativní postoj vděčnosti a úcty (*dopis 50*). Nakolik každý z nás, ať už jsme v jakékoli situaci, bereme vážně tuto potřebu kazatelů Božího slova kráčet světem kontemplativněji, s úctou a vděčně, po dvou nohách lásky?

Závěr

Nedávno jsem opět navštívila Jižní Afriku. Jeden z nejsilnějších dojmů, které na mě zapůsobily, se pojil s jízdou autem po dálnici, která spojuje odlehlá města uprostřed širé krajiny. Podél silnice se táhly zdánlivě nekonečné zástupy chodců. Myslím, že většina těchto opěšalých poutníků – ne-li všichni – byli lidé chudí, kteří neměli možnost cestovat jinak. Divila jsem se, kam asi jdou a odkud, protože v dohledu nebylo žádné město ani vesnice. Brzy jsem pochopila, že tito lidé musejí překonávat obrovské vzdálenosti, když se chtějí dostat do práce, koupit si něco, co nutně potřebují, když chtějí navštívit přítele, dostat se do nemocnice, s někým se setkat. Kdysi dávno většina lidí, Ježíš a jeho učedníci, Dominik a jeho druhové, Kateřina a její přátelé, cestovali takto. Dnes to většina z nás nedělá. Tito putující chudáci v našem světě však mají pro nás všechny být mocnou připomínkou, že jako dominikáni jsme povoláni, abychom chodili po dvou nohách lásky k Bohu a k bližnímu, kontemplativně, v evangelní prostotě, a že máme nést dobrou zprávu o Boží lásce a milosrdenství trpícímu světu.

Vybrala a přeložila s. M. Diana Kopřivová OP

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

5. V každém tvorbu je kromě toho reálná skladba subsistujícího subjektu s druhotně přidanými formami neboli s akcidenty. Ty však nejsou myslitelné, pokud esence věci nepřijímá od sebe odlišné bytí.

V páté tezi se dostáváme k další aplikaci dříve popsaného schématu potence – akt. Po dvojici esence – existence to bude dvojice substance – akcidenty. Na začátku je opět potřeba vyjasnit základní použité pojmy. Tentokrát to budou pojmy „subsistovat“, „substance“, „forma“ a „akcident“.

Slova „substance“ a „subsistovat“ jsou si do jisté míry podobná, takže nebude překvapující, že spolu úzce souvisí. Jako substance se označuje to, co existuje samo o sobě, tedy bez závislosti na něčem jiném. Se slovem „subsistovat“ jsme se již setkali ve 3. tezi, kde ovšem nebylo podrobněji vyloženo. Subsistovat znamená přesně ono „existovat samo o sobě“. Naproti tomu akcident je to, co existuje pouze v závislosti na nějaké substanci. Slovo akcident je odvozeno z latinského *accidens*, které znamená „příslušející něčemu“, „patřící něčemu“. Akcident tedy nemůže existovat sám o sobě neboli nemůže subsistovat. Příkladem substance může být třeba člověk, pes, strom nebo kámen. Příkladem akcidentů může být velikost, barva, moudrost apod. Zatímco kameny, lidé nebo stromy existují samy o sobě (čili subsistují), 5 metrů nebo červená nesubsistují. Existují vždy jen prostřednictvím nějaké substance: je 5 metrů provazu, 5 metrů vysoký strom, červený svetr nebo červená květina. Nikdy nepotkáme „volně loženou“ červenou, která by nebyla „něčím“, jinými slovy, která by neměla nějaký subjekt, jehož by byla vlastností.

Rozlišení na substanci a akcidenty pochází již od Aristotela, který rozdělil veškerou realitu do 10 kategorií, z nichž první je substance a ostatních devět jsou akcidenty (kvantita, kvalita, vztah apod.). Substance se dá s trochou zjednodušení pokládat za věc a akcidenty za její vlastnosti. Zamysleme-li se nad vztahem substance a akcidentů, zjistíme opět známou dvojici potence – akt. Substance totiž může být taková či onaká (je v potenci k tomu být nějakou) a akcident ji blíže určuje (po určité stránce ji aktualizuje). Například kámen může být studený nebo teplý. Člověk může být vlasatý nebo plešatý, pes může být malý nebo velký apod.

Posledním pojmem, který je třeba vyjasnit, je „forma“. Forma je v aristotelisko-tomistické terminologii právě ona aktualizace nějakého subjektu, v našem případě aktualizace substance nějakými akcidentálními formami neboli zkráceně akcidenty. V tezi se říká, že je to druhotná forma, takže nás může napadnout, jaká

forma je prvotní. Prvotní formou je forma substanciální, která dělá substancií substancí, tj. forma člověka, forma stromu apod. Podrobněji bude tato věc popsána v 8. tezi. Prozatím stačí, když shrneme, že forma je aktualizace (uskutečnění) nějaké možnosti a rozlišujeme formu substanciální (co věc je) a akcidentální (jaká věc je). Forma není prostorový tvar (jako forma na bábovku nebo dětská formička na písek). Ten je pouze jednou z mnoha akcidentálních forem, s nimiž se u hmotných věcí setkáváme.

Z toho, co už bylo řečeno, je zřejmé, že akcidentální formy přísluší jak hmotným tvorům, jako je kámen, kočka nebo člověk, tak i duchovním tvorům, jako jsou andělé. Anděl je stejně jako člověk rozumový. V tom se oba liší například od psa nebo pampelišky, kteří rozumoví nejsou. Naproti tomu anděl nebude rozlehlý (nebude mít akcident kvantity), čímž se bude lišit od člověka nebo psa, kteří rozlehlí jsou. Ve všech případech ale u tvorů nějaké akcidenty najdeme, jak říká teze. A akcidenty existují vždy jen prostřednictvím substance. Proto teze říká, že akcidenty nejsou myslitelné, pokud esence věci nemá od sebe odlišné bytí. Esence, která nemá bytí, je pouze myšlená (např. esence hobita nebo jednorozce), a jako taková nemůže být nositelem nějakých reálných akcidentů. Akcident je ve svém bytí naprosto závislý na substanci, které náleží.

Už v 1. tezi jsme viděli, že mezi Bohem a tvory je mimo jiné ten rozdíl, že Bůh je naprosto aktuální, kdežto tvorové jsou jakousi „směsí“ potence a aktu. Tvorové nejsou plností vši skutečnosti a dokonalosti jako Bůh, a proto jsou nějakí a přitom mohou být i jiní. Jestliže je dvojice substance – akcident jedním z případů dvojice potence – akt, pak je jasné, že u Boha, v němž žádná potence není, tomu musí být nějak jinak. Tomáš Akvinský na mnoha místech zdůrazňuje, že v Bohu není žádný akcident. Bůh je plnost dokonalosti a nepotřebuje „dodatečnou aktualizaci“ nějakými akcidentálními formami. To by nás mohlo zarazit. Což Bůh není velký? Není moudrý? Není spravedlivý? Není milující? Zajisté je a o správném používání těchto pojmů v řeči o Bohu pojednávala předchozí teze. Spravedlnost, moudrost nebo velikost ale u Boha nejsou akcidenty. Tyto dokonalosti jsou v Bohu v míře nejvyšší, takže v realitě splývají v jedno. My ovšem používáme řeč vzatou z naší běžné zkušenosti, a proto musíme o Boží dokonalosti mluvit stejným způsobem, jako mluvíme o dokonalosti tvorů, a být si přitom vědomi, že „je to trochu složitější“.

Mluvíme o mnoha dokonalostech v Bohu, protože nejsme schopni našimi slovy vyjádřit jednu dokonalost absolutní, která v Bohu je. Proto někdy říkáme, že Bůh je moudrost sama, spravedlnost sama apod. Tím chceme vyjádřit to, že v něm jednotlivé dokonalosti splývají s jeho esencí. Zajímavým případem je

ovšem kategorie vztahu. Vztah je akcident, který může existovat jen mezi více substancemi. Jak může být takový vztah realizován v případě Boha? Lze říci, že Bůh je vztah samotný, jako jsme řekli, že Bůh je moudrost samotná? Tuto důležitou otázku si nechejme prozatím otevřenou pro příští tezi, kde se jí budeme věnovat podrobněji.

Na závěr si všimněme jednoho vyjádření dogmatické konstituce 2. vatikánského koncilu o církvi *Lumen gentium*. Nejedná se tam o novotomismus a přesně vzato ani o filosofii. Používá se tam ale jedno slovo, s nímž se v tomismu setkáváme a jeho znalost nám může umožnit lepší orientaci a porozumění koncilnímu textu, který mluví o církvi. Čtenáři to může ukázat, že věnování se filosofii může být užitečné i proto, že se tak člověk naučí používat některých pojmů užitečných pro porozumění důležitým textům úplně jiné povahy. V našem případě to bude slovo „subsistovat“.

V 8. článku *Lumen gentium* nacházíme větu mluvící o jediné Kristově církvi: „Tato církev, ustavená a uspořádaná na zemi jako společnost, subsistuje v katolické církvi...“ V českém vydání je v závorce uvedeno „uskutečňuje se“, což je ale nepřesný a zavádějící překlad. Pak se dostáváme do tragikomické situace, kdy dané místo konstituce někteří interpretují jako relativizaci jedinečného postavení katolické církve, což jedni vítají, jiní odsuzují. Ve skutečnosti zde dané slovo zdůrazňuje, že církev Kristova existuje v katolické církvi ne jako pouhý akcident, ale podstatně, sama o sobě. Takže jde vlastně o zesílení slova „existuje“. Nezapomínejme, že bytí koncil ukončil (nezdravý) monopol novotomistické teologie, koncilní otcové byli vyškoleni v latinské terminologii formované tomismem. Porozumět tomismu je tedy třeba i pro ty, kteří ho chtějí překročit nebo překonat.

Tomáš Machula

(Příště: 6. teze: „Kromě absolutních akcidentů je také akcident relativní neboli vztah k něčemu. Ačkoli vztah k něčemu sám o sobě neoznačuje ve vlastním smyslu něco, co je v něčem vnitřně přítomného, má často příčinu ve věcech, a tudíž i reálnou jsoucnost odlišnou od subjektu.“)

MODLIT SE 15 DNÍ S TOMÁŠEM AKVINSKÝM

Suzanne Vrai, André Pinet

Jedenáctý den

PRVOROZENÝ Z MRTVÝCH

„ON JE POČÁTEK, PRVOROZENÝ MEZI VZKŘÍŠENÝMI Z MRTVÝCH,
BŮH TOTIŽ ROZHODL, ABY SE V NĚM USÍDLILA
VEŠKERÁ PLNOST DOKONALOSTI.“ (Kol 1,18-19)

*To, že ho chtěl vzkřísit třetího dne, je tajemství, aby ukázal, že byl vzkříšen
mocí celé Trojice. Proto se někdy říká, že ho vzkřísil Otec, někdy, že to byl On
sám; což je také pravda, protože je stejná moc Otce i Syna i Ducha svatého...*
(Compendium 236,5).

„Proto mne Otec miluje, že dávám svůj život a zase ho přijmu nazpátek“
(Jan 10,17).

„Ježíš Nazaretský ... ten člověk ... kterého jste rukama bezbožníků přibili
na kříž a zabili, ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolestí smrti...“ (Sk 2,22-24).

Nepřipraví mě tyto dva texty zdánlivě protichůdné o víru v Ježíšovo
zmrtnýchvstání? Mám toto zmrtnýchvstání, základ mé křesťanské víry,
připisovat Ježíši samému, jak to dělá svatý Jan, nebo jeho Otcí podle Skutků
apoštolů svatého Lukáše? Ježíš vstal z mrtvých třetího dne a ukázal se
vybraným svědkům; to je jisté.

Proč jsi, Pane, vstal třetího dne? Položená otázka nalézá odpověď v Krédu:
„Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.“ Avšak to mě vůbec neuspokojuje:
odsunuje to problém. Jistý čas byl nutný mezi tvou smrtí, Pane, a tvým
zmrtnýchvstáním, ani příliš dlouhý, ani příliš krátký. *Kdyby byl příliš krátký,
bylo by se mohlo zdát, že jeho smrt nebyla skutečná a že proto nebylo
skutečné ani jeho zmrtnýchvstání* (S.T.III, 53,2). Nezabýváme se lékařsko-
filosofickými problémy o různých druzích smrti: zdánlivé, skutečné,
encefalografické nebo jiné. Člověk ukřižovaný, zasažený do srdce ranou kopí,
u kterého byla zjištěna smrt a byl pochován do hrobu, je jistě člověk mrtvý,
nebo spíše mrtvola. Tyto tři dni dokazují pravost tvé smrti a tvého zmrtných-
vstání.

Tento odklad je dosti krátký: tři dni, které podle našeho způsobu počítání
trvaly asi čtyřicet hodin. Víra apoštolů brzy povstala: jejich „důvěra“ v tebe,
která se stala na Velký pátek „beznadějí“, dozrála v neděli ráno v „božskou
víru“: „Kristus vstal z mrtvých! Vpravdě vstal z mrtvých!“ Jestliže lidé
vstávají až na konci časů, ty, Ježíši, jsi čekal jen tyto „tři dny“. Kdybys byl
čekal na konec časů, jak bychom byli už dnes spaseni? Jak bychom se byli
mohli živit tvým Tělem, napájet tvou Krví? Koupat se ve tvé smrti a ve tvém
zmrtnýchvstání, abychom žili věčným životem? Vstal z mrtvých třetího dne,
vše se uskutečnilo.

Proč jsi, Pane, vstal v noci, beze svědků, pravděpodobně za jitřenky?
Evangelia to neupřesňují. Ať se má zvědavost, Pane, vzdá, ale má víra ví, že
ty jsi Světlo světa a uznává tvé vítězství nad temnotami noci fyzické
a kosmologické, ale také hlavně nad temnotami hříchu a smrti. „Vycházející
slunce, ty záříš těm, kdo žijí v temnotě a v stínu smrti“ (Lk 1,78-79). Ty mě
už uvádíš, Pane, do světla své slávy, i když je to ještě jen skrze závoj víry.
Zemřelý večer, zmrtnýchvstalý ráno: v nový den znovustvoření. Jako den
vychází z temnot, tak září Zmrtnýchvstalý, když vychází z hrobu. Světlo
zrozené ze světla, dnes osvěcuješ hrob, do kterého tě položil člověk.

„Toho Ježíše, kterého jste ukřižovali, Bůh vzkřísil“ (Sk 12,24). Svatý
Lukáš to říká výslovně. Když připomíná druhou Petrovu řeč lidu, přejímá
stejná slova: „Bůh ho vzkřísil z mrtvých, my jsme toho svědky“ (Sk 3,15). Jak
by tomu mohlo být jinak?

Na kříži se Ježíšovo tělo vyčerpává, utrpení přemůže jeho odolnost,
a nakonec Ježíš „sklonil hlavu a odevzdal svého ducha“ (Jan 19,30), své
poslední vydechnutí, svou duši, svůj život. Duše se odlučuje od těla; takový
se nám jeví realismus vtělení, Ježíšova lidství, jeho smrti. Je opravdu jedním
z nás.

Zmrtnýchvstání tedy má být připisováno Bohu-Otcí, neboť Ježíš ve své
lidské přirozenosti už neexistuje. Když Lukáš sepisuje své Skutky, zůstává
věrným žákem svého učitele svatého Pavla, a odráží jeho myšlenku; on
skutečně v listu Římanům mluví o „tom, který vzkřísil Krista Ježíše
z mrtvých“ (Řím 8,11), ta slova označují Otce. Událost je uskutečněna
Otcovou slávou, a ta je tím zvětšena, obohacena, vyvýšena v celém světě.
Proti teologii trochu zabarvené jansenismem a juridismem, který ukazuje Otce
rozhněvaného, posílajícího svého Syna na popravu pro nápravu nebo pro

vykoupení z hříchu, můžeme a musíme postavit teologii milosti a lásky, v které Otec, dojatý ve svém otcovském srdci, křísí svého Syna, kterého usmrtili lidé, jimž ho poslal hlásat obrácení; to je teologie shodnější s naukou evangelia o marnotratném dítěti. Tak nám Kristus otvírá brány zmrtvýchvstání, neboť my všichni vstaneme.

Tatáž kontempace kříže nás může vést na odlišnou cestu. Krev, která stéká na údy, tělo nebo kříž Ježíšův, je Krev Krista, Ježíše člověka a Boha. Ježíšovo božství není v něm, není už v duši ani v těle, ani v těle ani v krvi. Všechno v něm je zbožštěno tím, že to náleží osobě Božího Slova. Každá kapka jeho Krve přináší Boha, křížová cesta je vyznačena Božími stopami. Při Ježíšově smrti se duše odlučuje od těla přes velmi lidské, ale překonané napětí, které je spojovalo. Božství je jakoby roztrhané, celé a beze změny v mrtvém těle stejně jako v duši. Hluboce to pociťovala Terezie z Lisieux a nechtěla, aby se ztratila žádná kapka Kristovy Krve, a Tomáš Akvinský slavil eucharistií s velkou zbožností. Jestliže se Kristovo tělo a Kristova duše navzájem dovolávají, přitahují se vši svou životní energií a odmítají odloučení (jako u každého člověka), *tím spíše* božství, spojené s oběma, bude se stavět proti tomuto odloučení. Znásilněné násilím spáchaným na jeho lidství, nemůže božství snášet zkoušku. Již v přesném okamžiku smrti by bylo možno, aby nastalo zmrtvýchvstání; člověk nemůže „nutit“ Boha. Avšak Boží úradek s sebou nesl časový odstup a Syn Boží se tomu podřizuje. Třetí den moc Ježíšova božství, protože tomu otcovský plán už nepřekážel, sjednocuje tělo i duši a křísí ho z mrtvých. Tatáž moc sjednotí naši duši s naším tělem v poslední den.

Ježíš řekl: „Jestliže mě Otec miluje, je to proto, že dávám svůj život a zase si ho беру. Nezavazují mě ho, dávám ho sám. Mám moc dát ho a mám moc znovu ho vzít. Takový je rozkaz, který jsem přijal od svého Otce“. Svátý Tomáš nám dovoluje říci, že Kristus ve svém lidství a ve svém božství dal svůj život; avšak převzal ho jen svým božstvím: *Pro božství, které se s ním spojilo, Kristovo tělo znovu přijalo duši, kterou odložilo, a jeho duše převzala tělo, které opustila. To prohlašuje svátý Pavel (2 Kor 13,4): „Byl sice ukřižován jako slabý člověk, ale z Boží moci je živ“.* Jestliže však se díváme na tělo a duši Krista, zemřelého podle stvořené přirozenosti, nemohly se sjednotit jeden s druhým, ale bylo třeba, aby Krista vzkřísil Bůh (S.T. III, 53,4).

Když se modlíme žalmy v jeho vlastním jménu a přisvojujeme si je, řekl Ježíš: „Ty, Pane... smiluj se nade mnou a vzkřis mě“ (Ž 41,11) nebo „Ty Bože, smiluj se nade mnou a dej mi povstat“. Mesiáš žádá od Boha (svého Otce) vzkříšení; svátý Tomáš vysvětluje: *Jako člověk a ne jako Bůh prosil Kristus v modlitbě a zasloužil si vzkříšení (tamtéž ad 2)*. Dotýkáme se tu prstem Kristova lidství, jež pociťuje až v hlubinách své duše potřebu obrátit se k Otcovi. To je předehra onoho: „Otcče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich!“ (Lk 22,42), velmi lidské Kristovy modlitby, jak to dokazuje krvavý pot, který ji doprovázel. Autor epištoly Židům se vpravuje do této perspektivy, když píše o Ježíšovi: „V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu k Bohu. Ačkoli to byl Syn Boží, naučil se svým utrpením poslušnosti“ (Žid 5,7). Kristus ve svém lidství trpěl a modlil se k Otcovi a ten ho vyslyšel ne tím, že zrušil kříž, ale jeho zmrtvýchvstáním.

Toto zmrtvýchvstání má vztah k tajemství vtělení. Komu máme připisovat vtělení? Je to Syn Boží, kdo v Ježíši přijal tělo z Panny Marie: Slovo Boží je tedy v Ježíši cílem vtělení. Naopak, na začátku se setkáváme s Otcem, protože on od věčnosti plodí svého Syna, kterého v čase nazýváme: Ježíš. Mezi těmito dvěma slovy je moc Boží, společná třem božským Osobám, která uskutečňuje tajemství, a toto uskutečnění přivlastňujeme Duchu svatému.

Ve znovustvoření světa posílá Otec svého Syna. Ten se rodí z Marie, Duch svátý uskutečňuje oplodnění matky a spojení obou přirozeností v osobě Syna. Svátý Tomáš vidí zmrtvýchvstání stejně. V přivlastněném smyslu uskutečňuje Duch svátý zmrtvýchvstání Krista božskou mocí, tajemství, na jehož začátku zůstává Otec se svým božským plánem a posláním svého Syna, a ten je na konci vykoupení oslaven. Kristus se Duchem svatosti „prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých“ (Řím 1,4), píše svátý Pavel, a to nám odhaluje úkol Ducha v tomto Ježíšově oslavení: *Jestliže Kristus vystoupil na nebe, bylo to jeho vlastní moci; především moci božskou; na druhém místě moci oslavené duše, která hýbe tělem, jak chce* (S.T. III, 57,3). Poslední věta tohoto textu otvírá perspektivy na článek víry křesťanům málo známý: že se Kristus pozdvihuje do nebe mocí Boží, to snadno připouštíme, ale že *oslavená duše hýbe tělem, jak chce*, to překvapuje, vysvětluje to zjevení Zmrtvýchvstalého a patří to k naší víře.

Velikonoce! Oslava Kristova zmrtvýchvstání, vítězství Otce, který křísí z mrtvých svého Syna, vydaného na smrt hříchem člověka, poslední vítězství Ježíšova božství nad jeho znásilněným člověčenstvím, a též vzor a prvotiny mého vlastního vzkříšení. Snad v těchto posledních slovech klopýtám nejvíce: že Kristus vstal z mrtvých, to je pravda. Avšak já? A přesto:

„VĚŘÍM VE VZKŘÍŠENÍ TĚLA“

*z francouzského originálu Prier 15 jours avec Thomas D'Aquin
vydaného nakladatelstvím Nouvelle Cité (Paříž 1991) přeložila S. M. Zdislava Černá OP*

Sv. Dominik, Kazatel milosti

Vždy zachovával mlčení v čase zakládání Řádu, vyhýbal se zbytečným slovům a mluvil vždy s Bohem nebo o Bohu. (Viliam z Monferratu)

Nikdy jsem ho neslyšel říci jedinou špatnost nebo zbytečné slovo. Když kázal, byla jeho slova tak dojmavá, že on i jeho posluchači plakali s lítostí. Ať už byl doma nebo na cestě, vždy mluvil o Bohu nebo jiných užitečných tématech a sám naléhal na ostatní, aby také tak činili. (Štěpán ze Španělska)

Když cestoval nebo byl doma, chtěl vždy mluvit o Bohu nebo spáse duší. Nikdy jsem z jeho úst neslyšel prázdné nebo škodlivé slovo nebo cokoliv hanlivého. Byl vroucím ve svých kázáních a často měl ve zvyku během kázání plakat, čímž rozplakal také posluchače. (Rudolf z Faenzy)

Zanechal bratrům dědictví ne pozemských peněz, ale nebeské milosti. Jeho poslední vůlí bylo, aby měli lásku, aby si uchovali pokoru a zachovávali dobrovolnou chudobu. (Jean de Mailly)

Sv. Dominiku, spoj nás s blažeností

Během poslední nemoci bratra Dominika, při níž zemřel, byli bratři shromážděni kolem něj a plakali. Bratr Dominik řekl: „Neplačte, neboť vám budu mnohem užitečnější tam, kam odcházím, než jsem byl zde.“ Jeden z bratrů se ho zeptal: „Otče, kde máme pohřbit tvé tělo?“ Odpověděl: „Pod nohama mých bratrů.“ Když bratři doporučovali modlitbou jeho duši Bohu, myslím, že jsem ještě slyšel slova: „Přijďte, svatí Boží a Pánovi andělé, přijměte jeho duši a dovedte ji před tvář Nejvyššího“. Pak vydechl naposledy. Když se smrt již blížila, řekl ještě svým bratrům: „Připravte se!“ Oni šli, a zatímco doporučovali jeho duši Bohu, on pozdvihl ruce k nebi a odevzdal svého ducha. (Rudolf)

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Anežka Suchánková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ moniales.znojmo@volny.cz
S. M. Pavla Dabalová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6
☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJÍMAVÝCH SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. brí Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetěves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Miriam Hřebečková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
www.dominikanky.cz
✉ dominikanky.bm@volny.cz

Konvent sester dominikánek

Katolický domov studujících
Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ cernaop@volny.cz
✉ kdsop@tiscali.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Charitní domov
592 54 Moravec

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Řím.-kat. farnost Zlonice
Pejšova 47, 273 71 Zlonice
tel.: 312 591 055
mob.: 602 327 842
✉ adnohejl@razdva.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ

SV. DOMINIKA
Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8
152 00 Praha 5
☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
☎: 585 230 764, # 602 858 800
✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
tel. 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
web: krystal.op.cz
✉ krystalop@volny.cz

STUDIO VERITAS

Husova 8, 110 00 Praha 1
✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii

a duchovní život
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové; ☎ 495 063 625
web: salve.op.cz
✉ dominika@diecezechk.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
web: agora.metaphysica.-
skaut.org/sita
✉ SITA-cz@quick.cz

VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ ŠKOLA

P. Jan Rajlich OP
web: misie.op.cz
✉ jan@op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
web: www.prolife.cz
✉ info@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 063 625 (sekretariát)
fax: 495 512 850
✉ duka@diecezechk.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství
Michaela Freiová
redakce@claritatis.cz

DOMINIKÁNINA INTERNETU

www.op.org – centrální
stránka dominikánů ve světě
www.op.cz – hlavní stránka
dominikánů v ČR (spravuje
Jan Jáchym Beneš)

dominikanky.cz – Kongre-
gace sester dominikánek

rozjimavesestry.op.cz –
Rozjímavé sestry sv. Domini-
ka (spravuje Martin Rosen-
baum)

laici.op.cz – Sdružení laiků
sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov
studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatel-
ství Krystal OP s.r.o.
(spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví
Oliva v klášteře sv. Jiljí (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominiká-
nů Praha (spravuje Petr
Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter
dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – Klášter
dominikánů Olomouc

salve.op.cz – Salve. Revue
pro teologii a duchovní život
dominik.cz (spravují fr. Jan
Rajlich OP a Anežka Domini-
ka Churaňová)

informace: ✉ jachym@op.cz